

L'Esquella de la Torratxa

ANY L - Núm. 2504 - 15 cts. - Atrassats 30

EL PANIC DEL DIA

Pocs en teniem i ara resulta que són falsos!

Es un inconvenient una cigarreta que es consumeixi amb rapidesa, sense donar temps de assaborir-la. Es malgasta el tabac inútilment, les cendres cauen amb facilitat damunt del vestit del fumador, damunt la taula de treball, etc.

Es un inconvenient una cigarreta que s'apagui amb freqüència, havent d'encendre-la diverses vegades. Produeix cendres negres, i el tabac perd bona part dels seus sabor i aroma.

Aquets defectes que-
den eliminats empleant
el paper de fumar

SMOKING

de combustió lenta,
sabor agradós, molt
resistent i fi. Es per
aquestes raons que ha sigut el més ben acollit pels fumadors intel·ligents.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

ANANT PEL CEL

Això de l'aviació comença a apassionar-nos d'una manera inquietant. No passa dia que un nou *raid* no ens doni una forta sotragada al pit, que ens fa trontollar el cor i ens commou tot el sistema nerviós. Franco, Sadi Lecointe, Pelletier d'Oisy, Lindbergh i Chamberlain són gent que han omplert el cel d'unes línies plenes de glòria i de llum. Ara mateix ha arribat En De Pinedo a Barcelona i se n'ha entornat a anar per a córrer aquests mons de Déu amb un avió que porta la bandera feixista.

Tots els vols, encara que no ho sembli, tenen una significació que el gros públic no sap veure, però que, certament, és la principal força i el seu sentit profund. En els *exploits* de l'aviació francesa, com en els de l'aviació nordamericana, hi domina l'esperit industrial, comercial, els desitjos de trobar línies aèries que renovin d'una manera radicalíssima els actuals medis de transport; en els *récords* anglesos, aquesta gent tan pràctica i tan realista, hi ha a més una necessitat de demostrar al món que Anglaterra seguirà essent reina dels mars, perquè per damunt de la flota actual, hi haurà el domini de l'aire; en el *récord* d'En Franco hi havia el desig de demostrar la fe d'un poble que vol reviure les glòries passades; en el *raid* De Pinedo hi ha el més profund sentit polític.

Mussolini és un home que vol que el seu país sigui considerat com una primera potència, com una primera potència de primer ordre; és a dir:

com una primera preferència del "Conte Verde" o del "Augustus", i necessita fer a cada moment una explosió d'entusiasme per a que l'esperit de franc optimisme de que estan inflamades les tropes feixistes, no es perdi per res del món.

Cada *raid* és un moviment nacional; cada *raid* té un valor essencial, i en cada *récord* no solament hi va l'entusiasme i el valor, sinó també el desig d'industrialitzar el fet. Es a dir, que hem arribat a una època en que havent-se industrialitzat tot, es vol industrialitzar l'heroisme...

De totes maneres, de totes maneres ara seria cosa de tornar els ulls a la interpretació econòmica de la Història i pensar que potser sempre s'ha industrialitzat l'esforç dels homes. Darrera dels primers pobladors de la terra, de les races viatgeres, hi havia l'instint del comerç; en anar a Amèrica, després dels descobridors, hi anaren els

UNA VÍCTIMA

—Ja ho estic veient! Així que em tiri a l'aigua tots em confondran amb la bota.

colonitzadors, que vol dir, comerç també... En totes les guerres, els qui hi han guanyat han restat els *fournisseurs*. En aquesta última, més que en altres... I ara, es converteix en comerç, en senzilla indústria l'heroisme audaç d'aquesta gent que va camí de la Vida, passant per la Mort...

FRANCESC MADRID

LA PLAÇA DE CATALUNYA

Té, ja tornen a treballar a la Plaça de Catalunya. Què hi farem!

Es suspengueren les obres, i sense previ avís es reprenen. S'engega el senyor Nebot i el seu famós projecte, i no ens diuen quin serà el nou projecte. Què hi deuen fer ara, doncs?

Es que tornem al sistema—tan blasmat, àdhuc per l'alcalde—de fer les obres secretament?

I allò de què es donaria al gran arquitecte de jardins l'escriptor Nicolau Maria Rubió i Tuduri? Es que troben que En Rubió seria l'únic que podria fer bé la Plaça de Catalunya?

Per ara, les obres que fan són l'altra font. Una font molt més gran que la del davant del Portal de l'Angel. Tenim entès que la volen activar per a acabar aviat, puix que en acord secret l'Ajuntament decidí que aquella font s'utilitzaria, aquest estiu, com a banys dels regidors. La gent espera amb impaciència poder veure el senyor Ponsà amb banyador nedant com una sílfide i fent el mort a la font o safareig.

GEGANTS

Va deixar-se córrer el projecte. Però de bones a primeres volia dur-se una gran innovació als gegants.

Res d'una parella. Dos homes-simbols. Volia simbolitzar-se els dos més grans esdeveniments dels darrers quatre anys. Un gegant significant, el senyor Nebot, vestit de Plaça de Catalunya; l'altre, el senyor Rubió, vestit de "barri gòtic".

L'ESFORÇ INUTIL

A Barcelona—país on ve a raure tota la gent extraordinària: Muley Haffid, Jack Jhonson, la dansarina Tortola Valencia, etc.—tenim ara el senyor Nicolas. El senyor Nicolàs és un francès que es passa deu dies ballant.

Nosaltres no som enemics del ball, al contrari. Creiem que el ball—excloint el charleston, el black-bottom i alguna altra rucada vinguda de Ianquilàndia—és un de les més pures formes de bellesa. I en tal ocasió, bo serà que llüim un xic la nostra erudició. Suposem que tenim també dret a fer el savi. La nostra, com l'altra, és una saviesa sense pretensions, barateta, d'"Artículos Alemanes".—El ball, deu ésser una cosa molt sèria, perquè fins el rei David, diuen que anava ballant davant de l'Arca. Nietzsche, que també era un senyor serio—com la majoria dels

alemanys—, deia que no podia creure sinó en un déu que sabés ballar.

El senyor Nicolàs és, doncs, un home respectable i digne de consideració... perquè balla.

Però el ball, en realitat, és una cosa útil? No; més aviat resulta recreativa, pròpia de reis i de déus... és a dir: de gent que no té gaire feina ni gaires mals de cap.

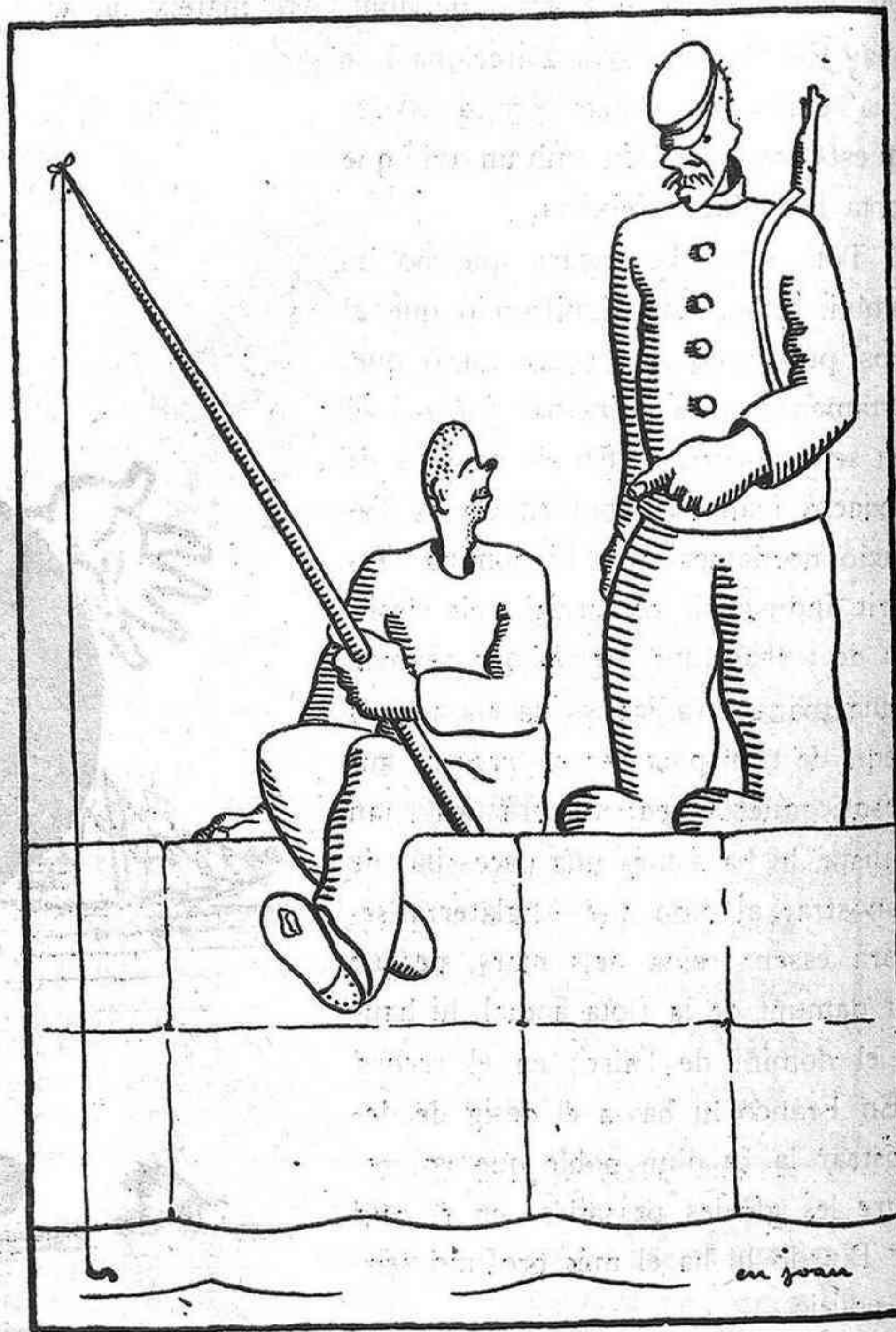
Suposem que el senyor Nicolàs no és ni rei ni déu. I balla. Doncs, bé: el senyor Nicolàs no té dret a ballar. Sobretot, no té dret a ballar deu dies. El senyor Nicolas, no té dret, com els personatges d'origen real o diví, a ballar. És un ciutadà com nosaltres, com la majoria dels ciutadans. Ha d'ésser útil a la societat. Ha de treballar, ha de fer alguna cosa. Perquè cal dir que ballar no és fer res. Del ball només en poden viure les dones i els homes d'aire femení.

Ballar deu dies seguits és un esforç considerable, però és un esforç inútil. Amb aquesta resistència, el senyor Nicolàs podria dedicar-se a l'agricultura o a la mecànica, coses més necessàries que el ball.

D'altres èpoques s'ha pogut dir: "Hi hagué un home que descobrí l'Amèrica... Un que inventà l'impremta... Un altre que descobrí el sistema planetari..."

De la nostra època diran aquesta ximpleria: "Hi hagué un home que ballà deu dies seguits."

VIRAI

LES APARIENCIES ENGANYEN

- Que no ho sabeu que no es pot pescar aquí?
- No pesco pas.
- Doncs, què feu?
- Ensenyo a nedar a aquest cuc.

L'“ADEU” AL COS

L'ànima deia al cos, com una enamorada
amb el qual han fet junts tot el camí:
“Me'n vaig de tu i amb l'última besada
et deixaré el repòs sens fi.

M'has buscat dia i nit
i quasi no ho sabies
que fos a dintre teu
i dessota del pit.
A voltes em senties
com un alè de Déu.

Jo et duia i tu m'has dut
com una esposa
que paria baix, baixet i dolçament.
En plena joventut
t'he dut la rosa
que feia batre el cor i el pensament.

I ara me'n vaig. Seré l'enamorada
que ha perdut l'estimat,
i et buscaré desesperada
tota l'eternitat.

Demà, tu, ja seràs pastura
dels verms i de la corrupció;
tu seràs cendra dins la sepultura,
jo, espai endins, seré clarò.

I et veuré prenent formes diverses
—matèria que es transforma poc a poc—,
les teves carns seran cendres disperses,
cendres del temps que crema més que el foc.

I, potser, seràs flor que s'èxtasia
dalt de la branca i de cara al cel,
i em veuràs cel amunt i em tindràs gelosia
perquè em sabràs estel.

Potser seràs espurna diminuta
d'un altre llavi o un trocet de cor,
i una altra ànima amb tu farà la ruta
i de mi no en tindràs ni un sol record.

Potser seràs ocell que vola i canta
: és el símbol august de llibertat,
i cantaràs per a mi una complaent
i ni sabràs per a qui l'has cantat.

Potser seràs abella bronzidora
i a l'ensèms flor, i sentiràs l'anhel
de treure de la flor mel a tothora,
sens saber que és de tu mateix la mel.

Adéu, oh, cos! Estàs content de mí?
Les teves sensacions les he fruiïdes,
tant, que, estremint-me, t'he fet estremí,
: en una vida vivíem dues vides.

Ara ha arribat l'hora del comiat;
adéu, amic! Tu ets fang que torna a terra,
jo guaitaré, des de l'eternitat,
com, poc a poc, et vas tornant desferra.

Mai més! Mai més et tornaré a tení!
Mai més! Mai més bellugaré els teus braços,
ni podrem tornar a fer junts el camí
que feia menys pesats els nostres passos!

Cridaré el vent perquè prompte s'endugui
les teves cendres, i ençà i enllà
les escampi tant com pugui.
Quan les veuré volà,
em semblarà que el teu cos es redreça
i pugés cap a mi.

Si no fos tan espessa
la tenebra de mort que em fa desdí,
tornaria a uní el cos altra vegada
i viuríem tots dos eternament.
Qui sap! Escolta hé la veu alada
quan per l'espai et porti el vent.

Aquella veu serà el meu comiat,
la sentiràs com un ressò de falla,
i potser que amb el cos esmicolat
encara em respondràs, sense paraula.

I el cos, gerra divina del passat,
es convertirà en pols dintre la terra,
i així que el Gerrè Etern t'haurà trobat,
el cos—pols del passat—
tornarà a ésser gerra.

SALVADOR PERARNAU

COLOM I ULLOA

Comprenem que no som pas els més indicats per a prendre cartes en l'afer de Colom català, però sense voler-nos-les donar de savis ni d'historiadors—que comprenem que no en tenim res—, voldríem donar la nostra opinió.

No creguin els lectors que els anem a fer una ressenya ni biografia del gran nauta, res d'això; la nostra opinió es refereix solament al senyor Ulloa, i a ell sol va dirigida.

La nostra estimació per a la terra catalana, és tal volta el principal factor que ens obliga a creure amb la veracitat de la tesi del senyor Ulloa, referent a la catalanitat d'En Colom. Nosaltres, els catalans, hem d'estar-ne orgullosos d'aquest descobriment, i la nostra reconeixença per al senyor Ulloa deu ésser eterna, ja que sense ell segurament ningú no s'hauria preocupat d'esbrinar l'origen del gran descobridor de l'Amèrica llatina.

Nosaltres, repetim, no som pas els més indicats per a tractar d'aquestes coses, però, sí que ens atreviríem a proposar als nostres compatricis l'organització d'un homenatge a honor de l'inclit historiador. Per què no demostrar-li d'una manera clara i concisa la nostra reconeixença? Hem homenatjat a tants i tants homes que, sens dubte, no tenien tants mereixements com ell! El nostre homenatge deu ésser gran, noble, franc, i, sobretot sincer.

Voldran els grans homes de Catalunya fer cas d'aquesta proposició?

Els són els que deuen organitzar-lo. Ells, doncs, tenen la paraula.

NARRADOR CATALÀ

BILLETES DE BANC FALSOS

Bitllets de 100 pessetes falsos!!!

Carai, carai! Quan es tractava de bitllets de 1.000 pessetes, ens ho miràvem des d'un punt de vista objectiu. Era tan difícil veure bitllets de 1.000...

Però, nois, els bitllets de 100 pessetes ja són més al nostre abast. La cosa és alarmant. Com ens ho fariem, nosaltres, que generalment la ballem magre, si ens endosessin algun bitllet de 100 fals?

Hem d'estar "al tanto", veus-ho ací.

Per si us convé, us direm que es tracta de bitllets de la sèrie D, de l'emissió de 30 de juny de 1906.

Aquesta falsificació és ben curiosa. Mentre hom cercava una suposada falsificació de bitllets de Banc brasilers mentre tota l'atenció era cap aquests falsificadors de moneda estrangera, uns altres, aprofitant aques-

ta abstracció, falsificaven bitllets de Banc espanyols i dels més corrents.

Cregueu, la millor manera de no ésser estafat amb bitllets falsos, és no voler tenir mai cap cèntim.

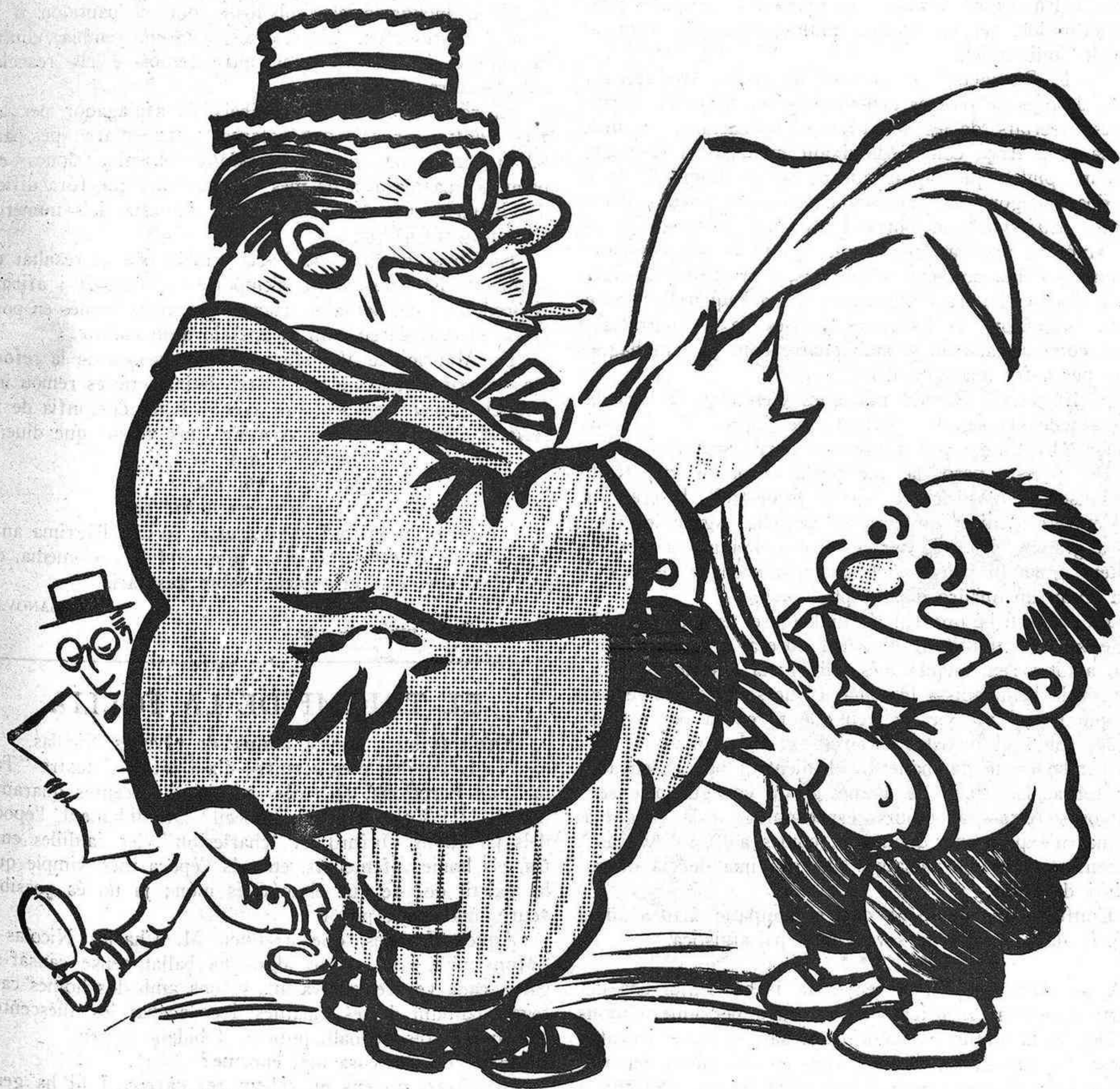

CORPUS

Ha passat Corpus, dia religiós. I és clar, com a dia religiós que és, resultà un dia de gran festa, de gran festa profana.

Alegria, trompetes, paperets, processons, flirteigs més o menys suaus.

Els gegants es passejaren pels carrers de la ciutat. I aquest any, encara més que els altres, ningú no se n'adonà. Estem tan acostumats a veure gegants tot l'any!!!

LA CULTURA DEL NOSTRE POBLE

El "Gallo"!... Cinc a zero!... K. O!...

JA FA CALOR

La calor és una cosa que no li prova a l'art; així que comença a fer calor, les exposicions s'aprimen i es tenen de tancar les "Galeries" fins a la Tardor; la qual cosa, si no fa un parell de pluges fermes, succeirà abans d'acabar el mes de juny.

Ara mateix, ja comencen a ronsejar els expositors; a les "Laietanes" només n'hi ha un parell, a la "Sala Parés" altres tants i a Cà l'"Areñas", un... sort que, per tal de què poguem arrodonir la tasca setmanal, el "Círcol Equèstre" ha deixat el seu Saló d'Arts a una mena d'Estrawinsky de la pintura, sinó faríem curt.

Els dos artistes de les "Laietanes" són En F. Busquets i En David Ronald: el primer, de casa, refinat, estructurador, fet als motllos antics; el segon, foraster, atrevit, indisciplinat.

En F. Busquets, que és bon fill de les Arts Decoratives, després de fer-nos denteta amb un davassall de projectes encertats, de les més diverses aplicacions, ens mostra la seva traça com a dibuixant meticullós i detallista, i com a pintor que sap el que es fa; el dibuix *Cocaïna*, els dos bodegons, de refinada execució i el seu plafó al tremp, *Majestat*, són obres fetes amb mesura.

Això és, precisament, el que no té el seu company, perquè es deixa dominar pels nervis, i, ara tira a la dreta, ara a l'esquerra; ara pinta a l'oli, ara a l'aquarella; ja remena l'aiguafort, ja les tintes grasses de la litografia, i tot a corre-cuita, com si amb quatre cops ja n'hi hagués prou per a fer una obra d'art.

Si En David Ronald m'hagués d'escoltar, li recordaria aquelles conegudes paraules de Carles V als seus criats: "Vestiu-me poc a poc que porto pressa."

Per pressa, però, la que porta el pintor rus Kollinik Gusef, l'expositor del "Círcol Equèstre". Jo crec que ni s'entreté a mirar on posa els pinzells. Agafa les figures a grapats, i a mig fer les llança damunt la tela, les vesteix, quan hi pensa, amb quatre pinzellades llampants i ja tenim un quadro d'assumpte.

Es veu ben bé que En Kollinik Gusef és un pintor del segle xx; les multituds el tenen obcecat i procura ficar gent a tot arreu, quanta més, millor; la qüestió és donar idea de la bellugadissa humana. I que si no el convencem de què reposi un xic, es veu que té corda per a dies; corda, enginy i manetes incansables; val a dir-ho!

També en té de manetes, obedients i ben ensenyades per torna, En Feliu de Pomés, prou conegut pels seus formosos retrats al dibuix, especialment a la sanguina, el qual n'exposa uns quants de bonics a "Cà l'Areñas", juntament amb uns paisatges que són una delícia de colorit i de finor.

Confesso ingènuament que el simpàtic artista m'ha sorprès de debò amb la seva virada paisatgística.

A la "Sala Parés", la senyoreta Isabel Pujol ens demostra que està ben orientada per a anar per aquests mons de Déu de la pintura al natural, car sap copsar el paisatge i posar-lo damunt la tela amb totes les coloraines del brodat artístic. *Voltants del Desert...* de Sarrià, *Paisatge i Flors*, són altres tantes pintures plenes de feminitat. Nota és la nota més encertada de l'Exposició.

C. ARBÓ

UNA VICTORIA DELS "SANS CULOTTE"

Un *tailleur*, diem-ne sastre, del *Boulevard Saint-Germain*, de vora casa, ha volgut sotmetre a votació la indumentària masculina que ara es disputa la preferència, per tal de veure qui s'emportava la victòria, plebiscitàriament expressada. No malfiant-se el sastre, del procediment democràtic, confià el problema a la votació, que féu desfilar més de tres mil persones per la botiga. El plebiscit entre la calça curta o *culotte* i el pantalon llarg, ha entretingut uns dies a la barriada.

No s'exigien al votant gaires justificacions, sols se li exhibien unes *fotos* d'una i altra indumentària per a què pogués resoldre amb coneixement immediat de la qüestió, i més que un problema d'estètica, determinava en molts la inclinació el simbolisme que el pantalon o la *culotte* representen. Els liberals votaren, sembla, contra la *culotte—sans culotte*, en altre temps—i els reaccionaris, contra el pantalon.

El resultat que ara s'exhibeix és afalagador per als *sans-culotte*, car de 2.917 votants, 1.712 votaren pel pantalon i 1.205 votaren per la *culotte*, obtenint, doncs, els primers una majoria de més de 500 vots, que fóra difícil desvirtuar, comptant i tot amb la fantasia dels números electorals d'En Pol.

En altres seccions de París sembla que el resultat és semblant. El *sans-culotte* s'emportà la majoria i afirmà el predomini del pantalon, encara que molts homes en portar-lo el desfiguren com si anessin amb *culotte*.

En Maurici de Valeffe, pontífex màxim de la reforma, esperit inquiet de la Premsa llatina, que es remou internacionalment, no se'n sap avenir. I ara desconfia de la serietat dels sastres, tot recordant uns versos que diuen:

—*Caballero, si lo sois,*

amparad a esta mujer!

—*Soy sastre, no puede ser!*

I maleeix el sufragi, tot eixugant-se una llàgrima amb el model de *culotte*, gran gala, que s'exhibí a Comèdia, en una de les seves conferències sobre vestuari.

J. CASANOVAS

París, 18 de maig de 1927.

EL TRIOMF DE LA FOLLIA

Ens referim a aquest ximple de Charles Nicolas.

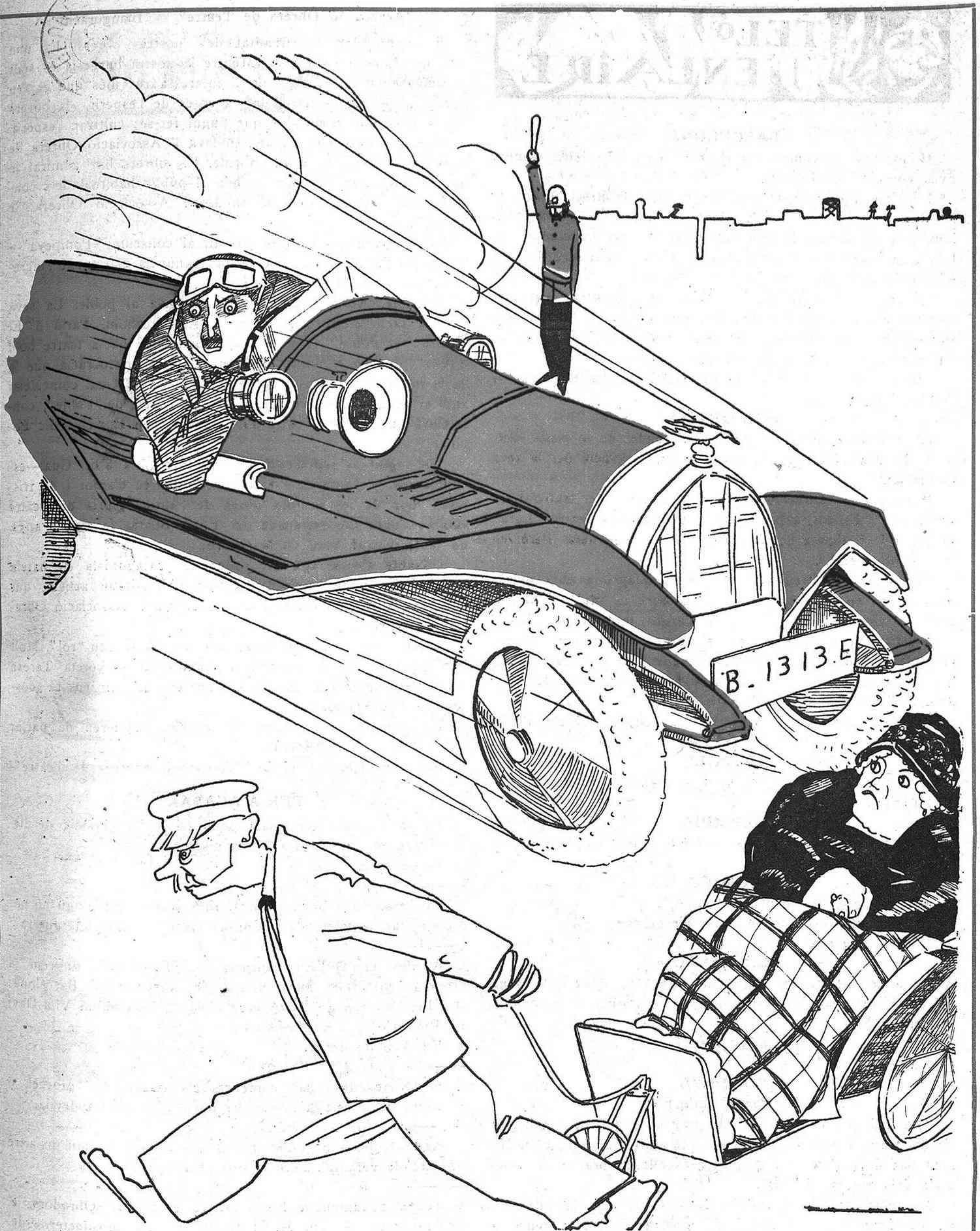
Ha ballat deu dies seguits—dia i nit—al teatre "Talia", de Barcelona. Deu dies seguits, duescentes quaranta hores!!!!!! Voleu res més imbècil? Decididament, l'època dels pantalons Oxford, el "charleston", les faldilles curtes, els homes afemellats, etc., és l'època més ximple que ha existit des de què el món és món; ja no és possible veure una època pitjor.

Aquest francès, que li diuen M. Charles Nicolas—"Monsieur", com si fos algú—ha ballat sense cansar-se gaire, cada vespre ballava una estona amb dos homes carregats damunt de les espatlles, i en acabar les duescentes quaranta hores de ball, pujà al Tibidabo a peu.

Heu vist una cosa més enorme?

Nosaltres, no ens en sabem fer càrrec. I hi ha gent que sent plaer en aquests espectacles i concursos! Això demostra el baix grau dels pobles.

En fi...

INJUSTÍCIA

El de l'auto:—Apa, home, fòra! No hi ha dret a molestar els pacífics sportmens.

BARCELONA

Ha debutat la companyia Díaz-Artigas. Una bona companyia, com ja sap tothom.

Llàstima que aquesta companyia no escolleixi millor el seu repertori, bigarrat i poc selecte. Posar, per exemple, "Lilium", de l'hongarès Molnar, al costat de "Julietta compra un hijo", del madrileny Honori Maura, revela una manca de gust condemnable sempre.

"Julietta compra un hijo" és una comèdia—d'un marcat i sospitós aire estranger—d'aquestes que en diuen "blanques": aquesta mena de comèdies ha pervertit el teatre espanyol, tan digne d'amor i de respecte en altres temps.

"Julietta compra un hijo" és un model de cursileria, insubstancial, i poca-solta.

POLIORAMA

Als cartells d'aquest teatre, castell feudal de la classe mitja, hi ha una advertència que ens fa molta gràcia per la seva absurditat.

Heus-la ací: "Direcció artística: Empresa del teatro Lara de Madrid". Es que, artísticament, l'empresa del teatre "Lara" de Madrid té alguna solvència? No, de cap manera. Però, en fi, què hi farem!...

La companyia Prado-Chicote ha estrenat una obra que a Madrid l'ha fet 303 vegades. Aquesta obra es titula "Charleston" i la signa el senyor Lluís de Vargas, molt senyor nostre.

Francament, no comprenem el respectable número de representacions que a Madrid ha obtingut aquesta obra. "Charleston" és una cosa pesada, ensopida, avorrida, mancada de gràcia, d'enginy, i de sentit satíric.

Bé la interpretació per part de la senyora Loreto Prado i els senyors Chicote i Castro.

TIVOLI

Ha actuat, portant molta gent al teatre, la cupletista Raquel Meller.

OLYMPIA

S'ha acabat el film—força notable—de "La Marieta de l'ull viu".

COMICO

Segueix l'èxit de "Rèvue en Folies".

En Sugrañes està de sort; no n'erra cap.

Ens en alegrem.

ELDORADO

En aquest teatre no s'ha pogut aguantar la música grega (?) que el mestre (?) Guerrero posà a "El collar de Afrodita". Per què?

Perquè era una música de pega.

De pega grega!

POMPEYA (Teatre Intim)

"La fi de Tomàs Reinald", la gran obra d'Adrià Gual, glòria del teatre català, ha estat muntada amb gran propietat. No hem pas de parlar, ara, d'aquesta excellent obra, prou coneguda dels amants de l'art.

La representació esplèndida. Només hem de dir que Enric Giménez, que s'encarregà del protagonista, reaparegué a l'escena. Giménez fa una creació de Tomàs Reinald. La direcció d'En Gual, excellent. Molt bé, també, el decorat del propi Gual, executat per Joan Morales. Frank Marshall s'encarregà d'executar al piano, en el segon acte de l'obra, "Au soir", de Schumann.

Fou, en fi, un èxitàs.

"Associació Obrera de Teatre" — Inauguració

Es admirable l'espiritualitat dels nostres obrers. Es una cosa que honora Catalunya. Mentre la nostra burgesia es sent totalment materialitzada i no li interessa res més que el seu negoci i, encara, es burla de les coses de l'esperit, els obrers an la cosa més admirable que pugui fer-se: cultivar l'esperit.

Temps enrera Pau Casals fundava l'"Associació Obrera de Concerts". L'èxit ha estat enorme. Els obrers han admirat la música molt més devotament que el públic habitual dels concerts. Ara, Adrià Gual ha fundat l'"Associació Obrera de Teatre".

La inauguració—dissabte passat, al coliseum "Pompeya"—fou un èxitàs. Aquesta sola vetllada anuncia clarament l'increment que prendrà l'Associació.

Dissabte, Adrià Gual dirigí la paraula al poble. La seva paraula fàcil, elegant, i segura, captivà tothom. Parlà d'"El Teatre i el Poble", remarcant que només hi havia teatre bo i dolent i que en el poble no hi havia altra aristocràcia que la de la intel·ligència. Ens alegrem de què Adrià Gual coincideixi amb el nostre Lluís Capdevila en "El Teatre del Poble", conferència que donà el nostre amic a l'"Ateneu Enciclopèdic Popular".

Tot seguit es representà la magnífica obra d'En Gual—escollida per la Junta de l'Associació—"Hores d'amor i de tristesa", una de les millors obres de l'autor, glòria del teatre català. L'obra fou estrenada per Enric Borràs fa alguns anys, no tants perquè hom no la recordi.

Dissabte s'encarregà del paper de protagonista el mateix Borràs. Cal lloar l'actitud d'aquest gloriosíssim artista, que entusiàsticament ha ofert el seu concurs a l'"Associació Obrera de Teatre".

Borràs, com en l'estrena, féu una creació del seu "rol". Molt ben segundat per la senyora Ferràndiz, la senyoreta Teresa Pujol i el senyor Joan Xuclà. La direcció, tal com ens té acostumats Adrià Gual.

L'èxit no té precedents. En acabar, hagueren de parlar Adrià Gual i Enric Borràs.

Bon començament, el de l'"Associació Obrera de Teatre"!

PER A ACABAR

Es parla de la immediata publicació d'un periòdic de lletres i teatres que donarà molts disgustos.

Ja convenia.

S'ha estrenat a Buenos Aires, amb un èxit que ningú no podia sospitar, la celebrada i famosa "Cançó d'amor i de guerra".

A més de la d'En Santpere a l'"Espanyol", tindrem la propera temporada dues companyies catalanes a Barcelona: la d'En Montero a "Novedades" i la del matrimoni Vila-Daví a "Romea".

Ei! Així ho diuen!

A "Novedades" han començat els assaigs de "Marcel, o el triomf de la poesia", comèdia nova de Lluís Capdevila.

Al Clot, per a no ésser menys que En Gibert, fan un altre "Teatro de verano". Però aquest serà pacífic.

Tenim novament entre nosaltres el mestre Obradors, celebrat autor de "S. M. el Dólar" i "Los mosqueteros de rey". Ve d'Amèrica.

No ha fet més que arribar i ja ha ofert una obra nova, "El hijo de Mamón", al gran tenor Emili Vendrell.

I després diran que el mestre Obradors és gandul.

EL DEPORT

FUTBOL

L'“Espanyol” i l'“Europa” altra vegada s'han tornat a barallar amistosament, o sigui que es tracta d'una baralla que no ho és ben bé, perquè per entremig hi posen l'amistat, i encara que durant el partit s'obsequiïn amb alguna “exemplar carícia”, això no vol dir que el caràcter d'amistositat desaparegui.

Els nois de Gràcia havien posat una confiança absoluta a En Cros, i, com a cosa natural, varen perdre. Estaven tan emocionats per la seva gran actuació anterior, que una vegada més s'han deixat ensarronar per l'esmentat jugador, el qual, com ja és sabut, per una tarda d'aquelles que entusiasmen tant, en té vuit de desastroses.

Altrament, els de l'“Europa” varen perdre perquè no varen saber guanyar; moments tingueren en els quals podien aconseguir la victòria. Però no fou així.

Encara que Zamora digui el contrari.

El “Barcelona” segueix els seus grans èxits; fins el “Sans” va atrevir-se de clavar-li una palissa que el deixà allò que se'n diu tou de debò.

Va començar presentant un equip d'estar per casa amb En Plattko i tot, i va acabar completament nou amb els canvis

que s'hi produïren. Malgrat i això, el gec va éssers dels majúsculs.

Els de Sans diuen que en varen tenir tanta alegria que inclús es parlava de desmais, i altres coses que sol produir l'emoció excessiva. El banquet diuen que no hi va faltar, encara que nosaltres volem creure que això no és tarannà del “Sans”, car qui el conegui sabrà que es tracta d'un club modest, etcètera, etc.

Altrament, però, una victòria d'aquesta categoria pot ésser causa de moltes coses i per això creiem justificada l'alegria dels de la “Unió”.

NATACIO

Com ja vàrem dir, aquest esport ha entrat en activitat, però en una activitat molt migrada, car totes les coses surten a mitges.

En la “Challenge Joan Barba”, dels dos partits anunciats només se'n va celebrar un, i del campionat de Catalunya, el mateix, o sigui que n'hi va haver un que va ventilar-se damunt del paper.

Tanmateix, no ho podem comprendre, això; un esport que s'adiu tant en aquesta època i que s'hi demostrí tan poca afició!

Sort, però, que vindrà el “C. N. Barcelona” amb les seves festes a la piscina, presentarà l'equip femení i tot estarà arranjat.

Volem dir que els “bons” aficionats s'hi abocaran. A la piscina, s'entén.

CICLISME

El “Sans” ha celebrat una reunió al Velòdrom sencera.

RESPECTEU LES SERVENTES

—Venim a preguntar si voldrà venir a estiuajar amb nosaltres. Si vostè no ve, no hi podrem anar.

DIGA-HO COM VULGUIS

—Quants queixals li han arrencat?
—Sis duros!

encara que a més d'un li sembli estrany. Això va ésser el dissabte de la setmana passada.

Es tractava d'un "match" internacional, l'interès del qual era enorme. Això vol dir que els nostres aficionats, encara que els elements haguessin fet el "tonto", també hi haurien anat.

Els francesos, en aquest "match" foren els pinxos. S'ho varen endur tot, i si més hi hagués hagut, més se n'haurien emportat, la qual cosa vol dir que els nostres no sabem per on navegaven, a excepció de Sant, únic que es comparà als francesos.

Es veu que això de perdre nits, als nostres corredors no els prova; caldrà que ho tinguin en compte la "U. E. de Sans"; altrament, no sabem pas on arribarem.

BOXA

Demà a l'"Olympia" tindrem un plat fort; es tracta del campionat d'Europa del pes lleuger, que se'l disputaran Vinez i el nostre Cola.

Ja veurem què en resultarà.

REM

Diumenge tinguérem cosa bona; regates a vela internacionals i campionats de Catalunya.

Foren d'allò més interessants i els remers de La Marne, varen emportar-se'n la majoria de les proves.

Els campionats tots se'ls endugué el "Marítim". No cal dir que el felicitem.

I fins un altre.

TEIXI

En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn.

«El Talisman de la Princesa» (Editorial Mentora, S. A.)

En la seva «Biblioteca Neus», biblioteca de la llar, l'«Editorial Mentora», ha ofert una nova novel·la, molt interessant: «El Talisman de la Princesa» original d'una escriptora alemanya. «El Talisman de la Princesa», obra que ha obtingut molt d'èxit a Alemanya i a l'estranger, és una de les principals novel·les de l'autora. La traducció catalana, molt acurada.

La lliçó de la Història.—Cap a un món nou.

Amb aquest atractiu títol el nostreamic En Josep Llord, autor de la *Campanya montemolinista de Catalunya*, acaba de publicar un segon llibre, el qual cridarà segurament l'atenció del poble culte. Es tracta d'un estudi, a base de la crítica i de la història dels problemes cabdals de la societat humana, donant-se a conèixer en aquest treball una sèrie de teories, unes noves, i altres poc esteses.

L'estil literari és agradable, i les qüestions estan tractades amb amenitat, fent-se de fàcil lectura les consideracions sobre els orígens de la humanitat; la qüestió palpitant de les races i de les llengües; els sistemes morals, religiosos, polítics i econòmics; l'origen del llenguatge i la importància que té aquest en l'organització de la societat humana; les religions, dinasties, reialmes i

ELS PACIENTS

—Quants n'ha agafat?
—Home, tot just fa dues hores que pesco i ja vol que n'hagi agafat algun?

imperis; la rutina dels pobles, etc. L'obra constitueix una emocionant aventura de l'home a través del temps i de l'espai, albirant-se en les planes del llibre una humanitat més perfecta en un temps futur més o menys pròxim.

El llibre consta d'unes 350 planes, i conté un índex alfabètic de molta utilitat per a les persones cultes i curioses que desitgin consultar determinades qüestions.

Nosaltres farem més endavant un judici crític d'aquest sensacional llibre.

ALPHA

NICANOR VAZQUEZ

Nicanor Vázquez, l'excel·lent dibuixant, l'artista admirable, ha tornat a Barcelona, després de quinze anys de residència a Amèrica.

Nicanor Vázquez havia dibuixat amb persistència a L'ESQUELLA DE LA TORRATXA i a "La Campana de Gràcia". Una bona part de la seva valiosa producció ha estat per a nosaltres. L'absència, ens privà d'aquesta preciosa col·laboració.

Nicanor Vázquez torna avui, ple de glòria. La nostra entusiasta benvinguda a l'amic dilecte i a l'artista excel·lent.

Els feixistes han tirotejat un tren francès.
Ni els més infectes bandits!...

❖

Capell Lindbergh.

Ja se n'arribaran a fer de bestieses ara.

Ha estat gran la gesta de Lindbergh, però les conseqüències seran fatals.

Les modistes ja han tret un capell femení que du el seu nom; és el més lleig que hem vist. El mateix Lindbergh es deurrà esgarriar.

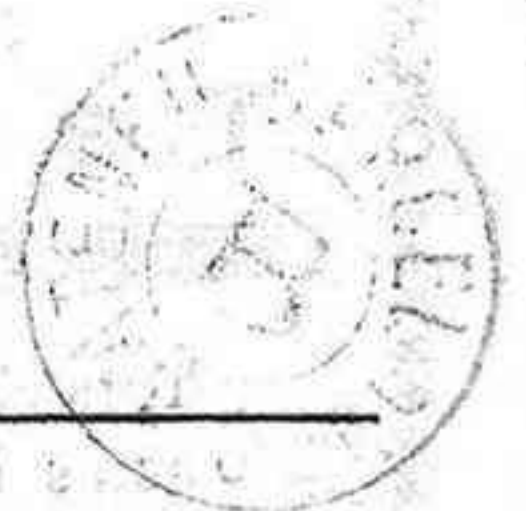
Cada cosa que val la pena, va seguida de coses que ni tenen la més lleu excusa.

Quina època!

❖

Lindbergh ha arribat ja als Estats Units d'Amèrica del Nord. La rebuda que se li ha fet, no té precedents en la història.

Ignorem si a l'hora de sortir aquestes ratlles encara no haurà estat mort per la multitud entusiasta.

Ara diuen que és possible que Itàlia es retiri de la Societat de Nacions.

D'un poc més, uns quants dies enrera, ocorre una gran catàstrofe al Gran Metro.

Era un cas semblant al de Les Planes, si bé pogué ésser evitat.

Són terribles aquestes grans companyies. Inauguren el servei, i després vinguen els diners, sense voler-se preocupar de la seguretat del públic.

Caldría una acció ciutadana contra aquesta follia de l'or.

Trotzki, Zinoviev i Radek seran deportats a Sibèria. Els comunistes es vengen de tres homes intel·ligents i altament comunistes que s'oposen a alguns dels principis bolxevics.

Ens sap greu aquest comportament rus. Per aquest camí, la Rússia soviètica perdrà simpaties.

L'Hotel Colom ha inaugurat els seus nous salons de Restaurant, Brassèrie, Grill-Room, American-Bar i Terrasse.

Són uns salons esplèndids que, no solament acrediten l'Hotel Colom, sinó que ningú no dubta que són dels primers de Barcelona: bon gust, elegància, servei esmeradíssim. El dia de la inauguració tothom en restà encisat; de llavors ençà, s'han vist concorregudíssims.

S'ha complert un any de la mort del geni únic N'Anton Gaudí.

Un cop més palesem el nostre condol.

E. V. J. de T : Bé, anirà. Però ens estimem més les proses.—
 J. T i O : No, res —Paperol: Feu coses massa serioses per al nostre setmanari. Si tothom fes com vós, hom s'hi ensopiria —“El autor que no ha sido habido”. Un mínim de dignitat i de cavallerositat exigeix que, el que insulta un altre, doni el seu nom; amagar el nom per a insultar, és ésser canalla. Si nosaltres no us anomenem pel nom, és que no en coneixem d'altre que aquest pseudònim, sota el qual amagueu la vostra baixesa. Com a resposta a la vostra divertida lletra del 6 del corrent, us hem de dir que som lliures de fer el que vulguem; i si sou tan ignorant que no sabeu com es presenta un treball, el menys que es pot fer, és no voler tenir raó. Entesos, bufó? — M A i S.: Acceptat l'Elogi del bany”. —Ets i uts: Bé, però... Què voleu que us diguem? — L I R C : Bé el vostre article sobre els gats — E. R : Bé — J S R : Es impossible publicar la sèrie d'articles “La vostra culpa”; feu-vos-en càrrec. Gustosament acceptariem l'article, però per causes ben alienes, és impossible. Aquesta setmana passada, escrivírem un solt en aquest sentit, i no pogué sortir — A O B : “Primitivisme”, és massa llarg. Ho guardem, però, per a una ocasió oportuna (almanac, número extraordinari, etcètera). — J S i R : Bé La llibreria es cuida de la vostra comanda, però esperem més exemplars — Ribalta: No és prou madura la vostra poesia — A P : Massa trist — L I. R. C.: El vostre article ens ha arribat un xic massa tard; es publicaria a deshora — J. S.: No ens fa el pès la vostra poesia.

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

NOVEDADES
Teatre Català

Tots els dies l'espectacle de gran èxit en quatre actes i onze quadros del popular MONTERO

A Barcelona

Esplèndida presentació - Espurnes musicals del precoç músic En Josep Cases Anyé de tretze anys d'edat - Decorat d'En Batlle-Amigó i Fernández

Es despatxa a comptaduria

TEATRE COMIC

TOTS ELS DIES GRAN EXIT
 DE LA NOVA REVISTA

REVUE EN FOLIES

MUSICA

Casa CANONGE

Tercets - Quintets - Orquestres
 Zurbano, 7 - BARCELONA

BICICLETES

MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 R - BARCELONA

Casa Carreras
 SASTRERIA

FORMADE TRAJOS DES DE 40PES

RAPIDE SA
 IECONOMIA
 EN TOTS ELS ENCARRECS
 TALL AMERICA

GENERES ULTIMA NOVETAT

PLACA DEL SOL 9.

BARCELONA
 BRACIA

OBRA NOVA

Josep Llord

La llicó de la Història

Cap a un món nou

L'origen de l'home - Consideracions que es desprenen de l'origen natural de l'home - L'origen dels Reis i dels Imperis - La rutina dels pobles - Les doctrines de Jesús - Els principis econòmics actuals són falsos - La qüestió de les llengües no oficials.

Un volum 8.ª Ptes. 6

NOVETAT

Domènec Guansé

La Venus de la careta

Preu: Ptes. 4

OBRA NOVA

P. Miquel d'Esplugues

La Vera Efigie del Poverello

Preu: Ptes. 5'50

A. VIDAL Y PLANAS

La Virgen del Infierno

(NOVELA DE PRESIDIO)

Un tomo 8.ª Ptas. 4

SINGLOTS POETICS DE Frederic Soler (PITARRA)

La butifarra de la llibertat
L'Esquella de la torratxa
Lo cantador
Lo castell dels tres dragons
¡Cosas del oncle!
Ous del dia
Las píldoras de Holloway
Si us plau per forsa
Un mercat de Calaf
Un barret de riallas
La venjansa de la Tana
La vaquera de la piga rossa

Las Carabassas de Montroig
En Joan Doneta
Lo punt de las donas
L'últim Trençalós
L'Africana, paròdia d'aquesta magnífica òpera.
Gra y palla, paper per a matar ratos, collecció de poesies
Lo boig de las campanillas
Il Profeta, paròdia d'aquesta magnífica òpera.
Faust, paròdia d'aquesta magnífica òpera.
Liceistas y cruzados
Los héroes y las grandesas
La mort de la Paloma

Preu de cada singlot: 60 cts.

Els 24 singlots enquadrats: Ptes. 20

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls atorga rebaixes.

EL GEGANT D'AQUEST ANY